

## ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ



(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Μά κανείς δεν του άπαιτησε, γιατί όλοι ήσαν χαμένοι και δεν διέθεταν πιά ένα τέτοιο ποσό.

—Δέκα χιλιάδες σκούδα! επανέλαθε ο Πεύρολ.

—Τα πάω! άπάντησε με άρρενωπή φωνή.

Κ' ένα μάσο τραπέζογραμμάτια κύλησε επάνω στο τραπέζι. Κανείς δεν είχε ακούσει ακόμα αυτή τη φωνή, και όλοι γύρισαν να δουν ποιος είχε μιλήσει. Κανένας όμως δεν ήξερε τον καινούργιο παίκτη. Ήταν ένας ψηλός καλοδεμένος άντρας. Το κοστούμι του άποτελούσε γλυπτή αντίθεσι με την κομψότητα των γειτόνων του. Ήταν ντυμένος σαν κουρσάρος, είχε ναυτικό σπαθί κρεμασμένο στη μέση του και δεν του έλειπε παρά η πίπα.

Με το πρώτο, ο Πεύρολ κέρδισε.

—Τα διπλά! είπε ο άγνωστος.

—Τα διπλά! επανέλαθε ο Πεύρολ.

Κ' ένα καινούργιο μάσο χαρτονομίσματα κύλησε άπάνω στο τραπέζι.

—Ο Πεύρολ κέρδισε πάλι.

—Τα διπλά! είπε ο άγνωστος κατσουφιασμένος.

—Εστω, τά διπλά! άπάντησε ο Πεύρολ. Μά είστε λοιπόν τόσο πλούσιος;

Μά ο άγνωστος ούτε τον κούταξε καν. Άπάνω στο τραπέζι θρισκόντουσαν τώρα έκατον είκοσι χιλιάδες λίθρες. Τά χαρτιά μοιράστηκαν κι' ο Πεύρολ κέρδισε πάλι.

—Μπράβο! φώναξεν ο Σαθερνύ κι' όλοι οι άλλοι που παρακολουθούσαν το παιγνίδι.

Μά την ίδια στιγμή, ο άγνωστος, με δυο σπρωξιές των άγκωνων του, παραμέρισε τούς παίκτες που τον χωρίζαν από τον Πεύρολ και πήγε και στάθηκε μπροστά του.

—Αρκάτι! τού είπε.

Και συγχρόνως τρόσχηξε με το ένα χέρι ένα περίεργο κυρτό μαχαίρι, ενώ με το άλλο έπιανε από το αΐτι τον Πεύρολ.

—Τι κάνετε; Τι κάνετε; φώναξαν οι άλλοι παίχτες, προσπαθώντας να έπιέθουν.

—Δεν βλέπετε; άπάντησε ο άγνωστος χωρίς να ταραντή καθόλου. Αυτός ο π...νήν...τος κλέβει πτά χαρτιά!

Ο Πεύρολ, που είχε γίνει πιό χλωμός από πώμα, κατόρθωσε να τραθήξει κι' αυτός το σπαθί του. Μά, μόλις το σήκωσε ψηλά, ο άγνωστος με μία τρομερή σπαθιά, τού τώκανε δυο κομμάτια.

—Αν κινηθής, τού είπε τότε, θά σέ σκοτώσω. Αν δεν κινηθής, θά σού κόψω μόνο τ' αΐτιά σου αΐτιά!

Ο Πεύρολ έδραζε πιγμένες κραγιές και πρότεινε να έπιτρέψην τ'ά χρήματα που είχε κέρδισε. Το πλῆθος έντωμαεΐθ' συνωστιζόταν απ' όλες τις μεριές. Κ' άξαφνα, ο άγνωστος παίρνοντας το μαχαίρι του σαν έυρασί, έτοιμαζόταν ν' άρχισή σ' αΐτιά του Πεύρολ την χειρουργική έπέμβασι που είχε αναγγείλει, όταν μια όγλοβοή άκούστηκε στην είσοδο της σκηνής.

Ο πρίγκιψ-στρατηγός Κουρακίν, πρεσβευτής της Ρωσίας στη Γαλλική αΐλή, ώρμησε την ίδια στιγμή μέσα. Είχε το πρόσωπέ του πλημμυρισμένο από ιδρώτα και τ'ά μαλλιά του άναστατωμέννα. Πίσω του έτρεχαν τριάντα

σωματοφύλακες της άσφαλείας του τσάρου Μεγάλου Πέτρου, ο όποιος ήταν έκείνες τις ημέρες φιλοξενούμενος του αντίθασιλέως της Γαλλίας.

—Μεγαλειότατε! Μεγαλειότατε! φώναξε ο πρίγκιψ Κουρακίν. Γιά όνομα του Θεού, σταθήτε!

—Όλοι οι παριστάμενοι άλληλοκυτάχτηκαν. Ποιόν φώναζε λοιπόν ο πρίγκιψ Μεγαλειότατο;...

Ο άγνωστος γύρισε το κεφάλι του πίσω. Κι' άμέσως ο Κουρακίν πήγε και στάθηκε δνάμεσα απ' αυτόν και τον Πεύρολ. θγαζόντας το καπέλλο του με άπειρο σεβασμό. —Όλοι κατάλαθαν τότε πώς ο άγνωστος ήταν ο τσάρος Πέτρος της Ρωσίας.

Έκείνος κατσούφιασε και ρώτησε τον Κουρακίν:

—Τι θέλετε;... Αυτό που κάνω είναι δικαιο...

Ο πρεσβευτής του ψιθύρισε μερικά λόγια στο αΐτι. Άμέσως ο τσάρος παράτησε τον Πεύρολ και χαμογελώντας είπε:

—Έχεις δίκιο... Δεν είμαι τού κράτους μου έδω... Το ξεχάσα...

Χαιρέτησε το κατάπληκτο πλῆθος και θήκη από τη σκηνή, ακολουθούμενος από τούς σωματοφύλακάς του. Ο Πεύρολ ταχτοποίησε τότε τ'ά ρούχα του κι' έβαλε μέσα στην τσέπη του το τεράστιο ποσό, που ο τσάρος ούτε καταδέχτηκε να τού πάρη.

Οι παίκτες έτοιμαζόντουσαν ν' άρχίσουν πάλι το παιγνίδι τους, όταν έξαφνα ο Νοσέ πού κούταζε προς το μέρος των διαμερισμάτων του αντίθασιλέως, φώναξε:

—Δέστε! Δέστε! Ο καιπούρης!

—Όλοι γύρισαν άμέσως με περιέργεια και είδαν τον καιπούρη να κατεβαίνει με άργά θήματα τή μεγάλη σκάλα των διαμερισμάτων του αντίθασιλέως. Σ' το κάτω μέρος της σκάλας, ένας λοχίας της φρουράς τόν σταμάτησε. Ο καιπούρης τού έδειξε τήν πρόσκλησι του, χαμογέλασε, χαιρέτησε και προσέταρε.

Ο καιπούρης κρατούσε λαρνιόν στο χέρι και κούταζε τόν διάκονο της έορτής σαν άνθρωπος που έβρει απ' αυτά τ'ά πράγματα. Χαιρετούσε τις κυρίες με μεγάλη ευγένεια και φαινόταν σαν να γελάη κάτω από τ' άνούπαρακα μουστάκια του. —Όσο πλησιάζε, οι παίκτες τον κούταζαν με μεγαλειότερη προσοχή, προσπαθώντας να μαντέψουν τ'α ναοακτριπτικά του κάτω απ' τή βελουδένια μάσκα που φορούσε. Μά αυτός που τον κούταζε περισσότερο, ήταν χωρίς άλλο ο Πεύρολ.

—Τι διάβολο πλάσμα είν' αυτό; φώναξε επιτέλους ο Σαθερνύ. Θά στοιχημάτιζα πώς είνε ο Αίσαπος, που νοίκιασε τή φαληά του σκύλου στο μέγαρο του έξαβέλου μου του Γκονιάγκα.

—Άδύνατον! φώναξε ο Οριόλ. Ένα τέτοιο πλάσμα στο γραφείο του αντίθασιλέως!

Συγχρόνως ο Πεύρολ σκεφτόταν:

—Τι να είπα τάχα στην Αΐτού Ύψηλότητα... Δεν είχα ποτέ μου καλή ιδέα γι' αυτό το ύποκειμενο...

Ο καιπούρης προχωρούσε πάντοτε. Δεν φαινόταν να δινη καμιά προσοχή στον όμιλο των παικτών που είχαν συγκεντρωθή μπρος στην είσοδο της σκηνής και τόν κούταζαν με περιέργεια. Έφριχνε ματιές γύρω του, χαμογελούσε, χαιρετούσε... Θά ήταν άδύνατο να δῆ κανείς ένα



—Αν κινηθής, θά σέ σκοτώσω !... Αν δεν κινηθής, θά σού κόψω μόνο τ' αΐτιά !...

καμπούρη με τόσο κέφι και τόσο ευγενικό...

Είχε πλουσίσει πειά άρκετά στη σκηνή, ώστε να τον άκούσουν πού έλεγε μέσ' άπ' τά δόντια του:

—Υπέροχα! Υπέροχα! Μόνο ή Αυτό 'Υψηλότες μπορεί να οργανώνη τόσο άφρατες έορτές!... "Α! Είμ' ευχαριστημένος πού τά θάλω δλ' ατά... Πολύ ευχαριστημένος!...

Στό έσωτερικό της σκηνής, διάφορες φωνές άκουγότουσαν. "Ενας νέος ήμιλος της καθήσε γύρω άπ' τό τραπέζι, πού τό είχαν έγκαταλείψει όι παίκτες μας. Όι καινούριοι αταίοι παίκτες ήσαν όλοι σχεδόν άνθρωποι ήλικιωμένοι και με μεγάλους τίτλους. "Ενας άπ' αταίους είπε:

—Άγνωστί συνέθεη... Μά είδα τον Μπουνιθέ πού διπλοαία σε τίς φρουρές κατά διαταγήν τού άντιβασιλέως.

—'Ηρθαν δυό νέοι λόχοι στρατιωτών! έπρόσθεσε κάποιος άλλος.

—Καί ό αντίβασιλεύς είνε άπροσέγγιστος!...

—Ό Γκονζάγκας ό ίδιος δέν μπορεί να τού μιλήσει...

—Ό Σαεβέρνυ κ' ή παρέα του άρχισαν ν' άφογκράωνται. Μα ή νεοφερμένοι χαμηλώναν άμέσως τή φωνή τους.

—Κάτι σοβαρό θά γίνη άπόψε εδώ! είπε ό Σαεβέρνυ. 'Εγω ένα τέτοιο προαίτημα...

—Ρώτησε σχετικώς τό μάγο, τού άπάντησε ό Νοσέ, δείχνοντας του τον καμπούρη.

Ό καμπούρης χαίρετ' με ύψος άξιάραστο και είπε:

—Άσφαλός... Άσφαλός κάτι σοβαρό θά γίνη... Μά τί;

Σκούπισε τά γυαλιά του με φροντίδα κ' έξακολούθησε:

—Κάτι έντελώς άπροσδόκητο...

Συγγνώμη, κύριοι, έπιτρέψάτέ μου να μπώ μέσα στη σκηνή, γιατί θγαίνω άπό ένα μέρος πολύ ζεστό και θά κρυώσω εδώ.

'Η συντροφιά τού Σαεβέρνυ παραμέρισε κι' ό καμπούρης γλύστρισε άνάμεσά τους μέσα στη σκηνή. "Όταν είδε τον ήμιλο τών μεγάλων άρχόντων πού ήσαν καθισμένοι γύρω στό τραπέζι κ' έπαίαν, κούνησε τό κεφάλι του με ύψος ευχαριστημένο και είπε:

—Ναί, ναί, κάτι συμβαίνει... 'Ό αντίβασιλεύς είνε άνηχώρης... 'Η φρουρά διπλοαίασθηκε, μά κανείς δέν ξέρει περί τίνος πρόκειται. Ότε ό κυβερνήτης τών Παρισίων... Όύτε ό άρχηγός της Άστυνομίας Σείς, κύριοι—έπρόσθεσε άπειθυνόμενος πρós τους μεγιστάνες πού χαρτόπαιζαν—τό ξέρετε;

Κ' έπειδή κανείς δέν τού άπάντησε, συνέχισε:

—Θά χάνατε, κύριοι άδίκως τον καιρό σας άν προσπαθούσατε να μαντέψετε τί συμβαίνει... Δέν πρόκειται για κανένα άπό τά πράγματα πού άπασχολούν συνήθως τίς δημόσιες συνομιλίες σας και ής μυστικές σκέψεις σας, λαμπροί μου άρχοντες...

—Τότε περί τίνος πρόκειται; ρώτησε ένας δούξ άπ' τους παίκτες με άνυπομονή.

Ό καμπούρης έμεινε μιά στιγμή σκεπτικός.

Τό κεφάλι του έγειρε μιά στιγμή πρós τό στήθος του κ' έπειτα, άνορθώνοντας τό ξαφνικά, έξέσασε σ' ένα ξερό γέλιο και πρόθεσε:

—Πιστεύετε στους θρυκόλακες, κύριοι;

"Όλοι όσοι άκούσαν τον καμπούρη, ήσαν άνθρωποι τού πνεύματος και τού σπαθίου, χωρίς πρόληψεις και δεισιδαιμονίες. "Όστόσο, καθώς τον άκούσαν να προφέρει τή λέξη "θρυκόλακες", ένοιωσαν ένα ρίγος να περνά άπό τίς φλέβες τους.

—Ε! Ξ! Ξαναείπε ό καμπούρης. Ποιός πιστεύει στους θρυκόλακες; Πάντως, ήσυχάστε... 'Εγώ δέν είμαι θρυκόλακας...

—Θά εύαρεστηθήτε να έξηγηθήτε, ή ή δχι; είπε ό δούξ ντε Ροάν, σηκώνόμενος άπό τό τραπέζι.

"Όλοι είχαν περιτοχίσει τώρα τον καμπούρη. 'Ό Πευρόλ θρικόταν στη δεύτερη σειρά τού κύκλου αταίου, μά είχε τ' αταί του τεντωμένα και προσπαθούσε να μη τού ξεφύγη ούτε λέξη...

—Άκούστε, κύριε δούξ, άπάντησε ό καμπούρης. Πρόκειται για μιά ύπόθεση τού άλλου κόσμου... "Ενας νεκρός άνασηκώνη τήν πλάκα τού τάφου του έπειτα άπό είκοσι χρόνια, κύριε δούξ...

Και στάθηκε για να προσθέσει με κάποιον σαρκασμό:

—Ποιός θμμάται, έδω στην αύλή, τους ανθρώπους πού πέθαναν πρό είκοσι χρόνων...

—Μά τί θέλει να πη; φώναξε ό νεαρός μαρκήσιος ντε Σαεβέρνυ.

—Δέν μιλάω σε σας, κύριε μαρκήσιε, άπάντησε ό καμπούρης. Ό άνθρωπος για τον όποιο μιλάω, πέθανε τό χρόνο άκριβώς πού γεννηθήκατε σείς... Μιλάω σε όσους έχουν τά μαλλιά τους γκριζά...

Κι' άλλάζοντας έξαφνα τόνο, έπρόσθεσε:

—Ό άνθρωπος για τον όποιο μιλάω ήταν ένας ευγενής πύγκηψ, νέος, γενναίος, πλούσιος, εύτυχημένος, πολυαγαπημένος... Είχε πρόσωπο άρχαγγέλου και κορμί ήρωος... Είχε δτι ό Θεός χαρίζει στους έκλεκτούς του σ' αυτό τον κόσμο...

—"Όπου τά άραιότερα πράγματα έχουν συχνά τήν χειρότερη μοίρα... τον δίκωμε ό Σαεβέρνυ.

—Εσείς να σπαίνετε, κύριε μαρκήσιε! τον δίκωμε ό καμπούρης, αγγίζοντας τον στον ήμο. Είσατε πολύ νέος άκόμα...

Ό Σαεβέρνυ χλωμάσε έλαφρα. "Ο καμπούρης τον παραμέρισε με τό χέρι του και πήγε και στάθηκε μπροστά στό τραπέζι.

—Μιλάω σ' αταίους πού έχουν τά μαλλιά τους γκριζά, ξαναείπε. Μιλάω σε σας, κύριε βαρώνε 'Υνωται, πού θά είσατε θαμνός τώρα μέσ' στη γή της Φλάντρας, άν ό άνθρωπος για τον όποιο μιλάω δέν έστασε τό κρανίο του Πρώσου αζιωματικού πού σας πατούσε με τά γονάτα του στη μάχη τού Λώρ.

Ό γέρο θωρώνος ντ' 'Υνωται έμεινε με τό στόμα άνοιχτό. Είχε ταραχτή τόσο πολύ, ώστε είχε χάσει τήν όμιλία του.

Κι' ό καμπούρης έξακολούθησε:

—Μιλάω σε σας, κύριε ντε Μαρικιά, πού ή κόρη σας έγινε καλογρηγία για τήν άνάπη του!... Μιλάω σε σας, κύριε δούξ ντε Ροάν, πού άγυρώσατε με κανόνια τήν κατοικία της αγαπημένης σας διδος Φερόν, για να μη σας τή κλέψη εκείνος. Μιλάω σε σας, κύριε ντε λά Βαγκυγιόν, πού έχετε ακόμα στον ήμο σας τό σπαδί της σπαθιάς του...

—Μας μιλάει για τό Νεβέρ! φώναξαν είκοσι φωνές συγχρόνως. Για τον Φίλιππο ντε Νεβέρ!

Ό καμπούρης άποκαλύφθηκε και πρόφερε άργα:

—Σας μιλάω για τον Φίλιππο της Λορραίνης, δούκα του Νεβέρ, πού δολοφονήθηκε κάτω άπ' τά τείχη τού Κάλλους-Ταρρίντες στις 24 Νοεμβρίου 1697...

—Πού δολοφονήθηκε άτιμα άπό πίσω! ψιθύρισε ό ντε λά Βαγκυγιόν.

—Σε μιά ένεδρα! έπρόσθεσε ό δούξ ντε λά Φερτέ.

—Κατηγόρησαν, άν δέν άπαύμα, για τή δολοφονία του, είπε και ό δούξ ντε Ροάν, τον μαρκήσιο ντε Κάλλους, τον πατέρα της χήρας τού θμμάτος και ουζύου σήμερα τού πρίγκηψ Γκονζάγκα. Όι νέοι πάλι ουζήτουσαν ζωηρά:

—Ό πατέρας μου μού μίλησε πολλές φορές γι' αυτό, έλεγε ό Μαδάτνυ.

—Ό πατέρας μου ήταν φίλος τού Νεβέρ, έλεγε ό Σαεβέρνυ.

Ό Πευρόλ άκούσε χλωμός κ' είχε μικρύνει τόσο, ώστε φαινόταν πού κοντός κι' άπό τον καμπούρη.

Ό καμπούρης έξακολούθησε με φωνή σιγαλή και είπε:

—Είμ' άλήθεια πώς ό Νεβέρ δολοφονήθηκε άναδρα άπό πίσω σε μιά ένεδρα, μά ό δολοφόνος του δέν ήταν ό μαρκήσιος ντε Κάλλους-Ταρρίντες...

—Ποιό είνε λοιπόν τόνωμά του; ρώτησαν όλοι.

Μά ό καμπούρης δέν φαινόταν διατεθειμένος ν' άπαντήση σ' αυτή τήν έρώτηση. 'Εξακολούθησε με ύψος σαρκαστικό, μά και γεμάτο πίκρα:

—'Η δολοφονία του, κύριοι, έκανε θόρυβο, μεγάλο θόρυβο...

'Επί μιά όλόκληρη έβδομάδα μοναχή γι' αυτή μιλούσαν... 'Ην έπομένη εβδομάδα μιλούσαν κάτω λιγώτερος... Μά έπειτ' άπό μερικους μήνες, όσοι μιλούσαν για τον Νεβέρ, έκαναν έντύπωση καθυστερημένων ανθρώπων...

—Ό σοφότερος αντίβασιλεύς μας, τον δίκωμε ό δούξ ντε Ροάν, έκανε δτι μπορούσε για να καλύψη τό δολοφονία!

—Ναί, ναί, τό ξέρω... 'Η Αυτού Βασιλική 'Υψηλότες ήταν ένας άπ' τους τρεις Φίλιππους... 'Η Αυτού Βασιλική 'Υψηλότες έκανε δτι μπορούσε για να έκδικήση τον καλύτερο της φίλο... Με ποίο τρόπο όμως;... 'Ό πύργος τού Κάλλους έβρισκατε στην άκρη τού κόσμου... 'Επίσης κι' ό πρίγκηψ Γκονζάγκας...

Ό καμπούρης στάθηκε μιά στιγμή κ' έπειτα είπε:

—Άλήθεια... Μού φαίνεται πως βρισκατε έδω έναν άξιο ύπηρέτη τού πρίγκηψ Γκονζάγκα, όνομαζόμενος κ. ντε 'Ιεβρόλ:

Ό 'Όριόλ κι' ό Νοσέ παραμέρισαν για ν' άφήσουν να φανή



Ξέσπασε σ' ένα ξερό γέλιο και πρόσθεσε :

—Πιστεύετε στους θρυκόλακες, κύριοι ;...

ὁ Πεϋρόλ πού στεκόταν πίσω τους.

Ὁ καμπούρης τοῦ ἔρριξε μιὰ ματιά κ' ἔξακολούθησε:

"Ἦθελα νὰ πῶ ὅτι ὁ πρίγκηπ Γκονζάγκας, πού ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς Φιλίππους, ἀναστάτωσε κί' αὐτὸς γῆ καὶ οὐρανὸν, γιὰ νὰ ἐκδοῖ ἴση τὸν φίλο του... Μὰ καμμία ἐνδείξις, καμμία ἀπόδειξις... Ἔτσι ἀναγκάστηκε ν' ἀναθεσθῆ στὸ χρόνο, δηλαδὴ στὸ θεῖον, τῆ φροντίδα ν' ἀνακαλύψῃ τὸ δολοφόνον..."

Ὁ Πεϋρόλ δὲν εἶπε τίνα παρὰ μιὰ ἐπιθυμία: νὰ φύγῃ καὶ νὰ τρέξῃ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Γκονζάγκα. Μὰ ἔμεινε ἐκεῖ γιὰ ν' ἀκούσῃ τί θὰ ἔλεγε: ἀκόμα ὁ καμπούρης. Ὁ Πεϋρόλ, ἀκούγοντας νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὴν δολοφονία τοῦ Νεβέρ, ἐνοιῶθε ὁ τι νοιώθει κ' ἕνας εὐφάνης πού τὸν πνίγων...

Ὁ καμπούρης εἶπε δίκην: οἱ ἄνθρωποι πού ζοῦσαν μέσ' στὸ παλάτι δὲν εἶχαν κεφάλουο νῆμην. Μέσ' στὸ παλάτι οἱ ἄνθρωποι πού πῆταναν πρὸ εἰκόνα χρόνων, ἦσαν εἰκόσι φορές λησιμονημένοι. Μὰ αὐτὴ τὴ φορὰ ἔπρῃκειτο γιὰ τὸν Νεβέρ, ἕνα ἄνθρωπο πού εἶχε γεμίσει μὲ τῆνοια τοῦ τῆν ἐποχῆ του... Ἡ περιπτώσις αὐτὴ ἦταν ἐντελὴς ἐξαιρετικὴ... Γι' αὐτὸ, ὅλοι τῶρα συγκουσαν τὸν καμπούρη μὲ τέτοιο ἐνδιαφέρον, σὰν νὰ ἐπρῃκειτο γιὰ ἕνα ἐγκλημα πού εἶχε συμβῆ μὸλις χθές...

"Ε! Ἐ! Ἐ!" ἔκανε ὁ καμπούρης, ριχόντας γύρω του μιὰ ματιά γρήγορη καὶ διαπεραστική. Τὸ ν' ἀναθετὴ κανεὶς στὸ θεὸ νὰ βρῇ καὶ νὰ τιμαρώσῃ τὸν ἐνοχο ἑνὸς ἐγκλήματος, εἶνε τὸ ἴδιο σὰν νὰ ρίχνῃ τὸ ἐγκλημα αὐτὸ γιὰ πάντα στὴ λήθη... Ἔτσι λεινε τοὺλαχιστον. Ἐγὼ ὅμως δὲν τὸ πιστεύω αὐτὸ... Ὁ θεὸς κανεὶ ὑπομονή, ἀσπείνε νὰ περυνῶν ἡ μέρες, οἱ μῆνες καὶ τὰ χρόνια, μὰ ὅταν ἡ ὥρα ἐρχεται...

Ὁ καμπούρης, στὸ σημεῖο αὐτό, στῆθηκε... Ἡ φωνὴ τοῦ ἔπαλλε θεαθεῖα. Ἡ ἐντύπωσις πού εἶχαν προκαλέσει τὰ λόγια τοῦ ἦταν τόσο ζοηρὴ καὶ δυνατὴ, ὥστε ὅλοι ἐνοιῶσαν μιὰ μυστικὴ ἀγωνία, σὰν ν' ἀπῆθβουνε κάποια τρομερὴ ἀπειλὴ ἐναντίον τους, φοβῶντόουσαν κ' ἔτρεψαν.

"Ὅταν λοιπὸν ἡ ὥρα ἐρχεται-ἐξακολούθησε ὁ καμπούρης-καὶ ἡ ὥρα αὐτὴ ἐρχεται πάντα, ἀργὰ ἢ γρήγορα, ἕνας ἄνθρωπος, ἕνας ἀγγελιαφόρος τοῦ ἄλλου κόσμου, ἕνα φάντασμα θγαίνει ἀπὸ τῆ γῆ, γιὰτὶ ὁ θεὸς τὸ θέλει... Αὐτὸς ἐκτελεῖ, χωρὶς νὰ θέλῃ συχνὰ, τὴ μοιραία ἀποστολὴ του. Ἄν εἶνε δυνατός, χτυπάει... Ἄν εἶν' ἀδύνατος, ἂν τὸ μπράτσου εἶνε σὰν τὸ δικό μου καὶ δὲν μπορεῖ νὰ σηκώσῃ τὸ βάρος τῆς ρομφαίας, γλυστράει, προχωρεῖ ὠσότου νὰ φτάσῃ κοντὰ στοὺς ἰσχυροὺς, καὶ τότε, σιγὰ ἢ δυνατὰ, τοὺς λέει τὸ νοημα τοῦ δολοφόνου... Μιὰ μεγάλη κ' ἐπίσημη σιωπὴ ἐπακολούθησε.

"Ποιὸ εἶν' αὐτὸ τ' ὄνομα; ρώτησε σὲ λίγο ὁ δούξ ντὲ Ροάν.

"Τὸ ξέρουμε ἐμεῖς; ρώτησαν ὁ Σαβερνὺ κί' ὁ Ναδάτι.

Ὁ καμπούρης φαίνονταν σὰν νὰ εἶχε ταραχτῆ ἀπὸ τὰ ἴδια του τὰ λόγια. Γι' αὐτὸ μὲ φωνὴ τσακισμένη ἐξακολούθησε:

"Ἄν τὸν ξέρετε; Τί σας ἐνδιαφέρει; Ποιοὶ εἶστε σεις; Τί μπορεῖτε νὰ κανέτε;... Ἄν σὰς ἔλεγα τὸ ὄνομα τοῦ δολοφόνου τοῦ Νεβέρ, θὰ τρομαχάτε σὰν νὰ ἔπετρε κεραυνὸς ἀνάμεσά σου... Μὰ ἐκεῖ ψηλά, στὸ πρῶτο σκαλοπάτι τοῦ θρόνου, κάθεται ἕνας ἄνθρωπος, ὁ ἀντιβασιλεὺς τῆς μεγάλης αὐτῆς χώρας... Πρὸ ὀλίγων λοιπὸν στιγμῶν, μιὰ φωνὴ τοῦ εἶπε: «Ὑψηλότατε, ὁ δολοφόνος εἶν' ἐδῶ!» Καὶ ὁ ἀντιβασιλεὺς ἀνασείκησε... «Ὑψηλότατε-τοῦ εἶπε ἀκόμα ἡ φωνὴ-ἀνάμεσα σ' αὐτὸ τὸ πλῆθος μὲ τὰ χρυσάφια πού σας περιβάλλει, θρίσκειται ὁ δολοφόνος!» Καὶ ὁ ἀντιβασιλεὺς ἀνοιξε τὰ μάτια του καὶ κύτταξε τοὺς μεγιστάνες πού περνούσαν κάτω ἀπ' τὴ παράθυρά του... «Ὑψηλότατε-ἐξακολούθησε ἡ φωνὴ-ὁ δολοφόνος κάβεται σχεδὸν κάθε μέρα στὸ τραπέζι σας». Καὶ ὁ ἀντιβασιλεὺς κύτταξε τὸν κατάλλουο τὸν συνδατήριμόν... «Ὑψηλότατε-εἶπε τέλος ἡ φωνὴ-ὁ δολοφόνος κανεὶ μέρα, πρῶτὴ καὶ θράου, σὰς δίνει το ματωμένο χερί του!» Τότε ὁ ἀντιβασιλεὺς σηκώθηκε καὶ εἶπε: «Ὀρκίζομαι σὲ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ, ὅτι ἡ δικαιοσύνη θ' ἀποδοθῇ!...»

Μόλις πρόφερε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ καμπούρης, συνέθε κάτ' ἀπαρόδο. «Ὅλοι ὅσοι θριασκόντουσαν ἐκεῖ, οἱ πιὸ μεγάλοι κ' οἱ πιὸ εὐγενεῖς, ἄρχισαν νὰ κυττάζονταν μὲ δυσπιστία.

"Νὰ γινεῖ, κύριοι-συνέχισε ὁ καμπούρης μὲ τόνο διαπεραστικό-νὰ γιὰτὶ ὁ ἀντιβασιλεὺς τῆς Γαλλίας εἶνε γεμάτος φροντίδες ἀπόψε καὶ νὰ γιὰτὶ ἡ φρουρὰ τοῦ ἀνακτόρου διπλασιάστηκε.

Χαιρέτησε κ' ἔκανε πὼς εἰτοιμάζεται νὰ θυῆ ἔξω.

"Τ' ὄνομα τοῦ δολοφόνου! φώναξε ὁ Σαβερνὺ.

"Τ' ὄνομά του! εἶπε κί' ὁ Ὀριόλ.

"Δὲν καταλαβαίνετε, λοιπὸν, τραυλίσε ὁ Πεϋρόλ, ὅτι ὁ ἀνδρὸς αὐτὸς ἀστειὸς σὰς κοροιδεῖ.

Ὁ καμπούρης στάθηκε στῆν εἰσοδὸ τῆς σκηνῆς. Ἐφερε τὰ γυαλιά του στὰ μάτια του καὶ κύτταξε περιφρονητικά τὸν ἐπιτάτῃ τοῦ Γκονζάγκα. Ἐπειτα ἔσαναγύρισε πίσω καὶ γελώντας ἔερα, τοῦ εἶπε:

"Χά! χά! Βλέπω πὼς δὲν τολμάτε πειὰ νὰ πλησιάσετε ὁ ἕνας τὸν ἄλλουο... Ὁ καθένας σας νομίζει πὼς ὁ διπλανός του ὁ δολοφόνος... Τί συγκλητικὴ πού εἶνε ἡ ἀμοιβαία σας αὐτὴ ἐκτίμησις! Ὀχι! Ὀχι!... Μὴν υποψιάζεστε, κύριοι, τοὺς διπλανούς σας! Ὁ δολοφόνος δὲν θρίσκειται μεταξὺ σας... Ἐ! Ἐ! Ἐ! πρόσθεσε γυρίζοντας τῆ ράχι του πρὸς τοὺς γέροους μεγιστάνες καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς φίλους τοῦ Γκονζάγκα-τὴ μούτρα εἶν' αὐτὰ πού ἔχετε... Νοιώθετε λοιπὸν τύψεις; Θέλετε νὰ σὰς δισακεδῶσω λίγο;... Νά, ὁ κ. ντὲ Πεϋρόλ πού τὸ στήριξε... Κάνει πολὺ ἀσχημα!... ἔφερε λοιπὸν πού πάει ὁ λαμπρός κ. ντὲ Πεϋρόλ.

Πράγματι, ὁ Πεϋρόλ εἶχε ἐξαφανιστῆ, τρέχοντας πρὸς τὸ παλάτι.

Ὁ Σαβερνὺ ἀγγιγὲ τὸ μπράτσου τοῦ καμπούρη καὶ τὸν ρώτησε: Ὁ ἀντιβασιλεὺς ξέρεῖ τὸ ὄνομα τοῦ δολοφόνου;...

"Ναι! ἀπάντησε ὁ καμπούρης.

Καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὴν ἔξοδο τῆς σκηνῆς, ἀφήνοντας ὁσους τὸν ἀκούγαν κατάπληκτους.

Μόλις θυγάθε ἔξω, στάθηκε μιὰ στιγμή, καὶ βγαίνοντας τὸ φύλλο ἑλευθέρας κυκλοφορίας, πού τοῦ εἶχε δώσει ὁ ἀντιβασιλεὺς, τοῦ ἔρριξε μιὰ ματιά καὶ εἶπε:

"Θαυμάσια!... Ἐδῶ καὶ εἰκοσι χρόνια, γιὰ πρώτη φορὰ, μποροῦνε νὰ σηκώσουμε τὸ κεφάλι, νὰ κυττάξουμε τοὺς ἀνθρώπους αὐτὸ πρόσωπο καὶ νὰ πετάξουμε τ' ὄνομά μας σ' αὐτοὺς πού μὰς καταδιώκουν... Ὀρκίζομαι πὼς θὰ ἐπαφεληθῶ τῆς εὐκαιρίας αὐτῆς...

III

ΤΑ ΡΟΖ ΝΤΟΜΙΝΑ



-Μοῦ εἶπε πὼς θὰ πεθάνω νέος !...

Τὸ φύλλο αὐτὸ παραχωρῶσε στὸν ἱππότη Λαγκρῆντ κάθε ἐλευθερία νὰ πηγαίνοῦρηται στὴ Γαλλία ὑπὸ τῆ προστασία τῶν ἀρχῶν καὶ νὰ ἐγκαταλείψῃ τῆ Γαλλία ὅποτε ἤθελε κί' ὁ τιδήποτε κί' ἀν συνέβαινε.

Κατόπιν ὁ καμπούρης κύτταξε τὸ ρολόι του καὶ προχώρησε.

Ἐἶδε τότε μπροστά του τοὺς φίλους τοῦ Γκονζάγκα πού εἶχαν θυγῆ κί' αὐτὸ ἀπ' τῆ σκηνῆ καὶ πού κουβεντιάσαν τὴν στιγμή ἐκείνη γι' αὐτόν. Ὁλο φαίνόντουσαν εὐθυμοι, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Σαβερνὺ. Ὁ καμπούρης ἔβαλε τὰ γυαλιά του κ' ἔκανε πάλι πὼς θαύμασε τὸν διάκομο τῆς εὐρτής.

"Μονάχα ὁ ἀντιβασιλεὺς μπορεῖ τὰς διοργανῶνε τίτοιες λαμπρὲς εὐρτές! ἔλεγε. Ὑπέροχα!... Ὑπέροχα!...

Οἱ φίλοι τοῦ Γκονζάγκα παραμέρισαν γιὰ νὰ τοῦ κάνουν τόπο νὰ περάσῃ κί' ἀπομακρύνθηκαν. Μονάχα ὁ Σαβερνὺ στάθηκε ἐκεῖ.

Ὁ καμπούρης τὸν χαιρέτησε, θγαίζοντας τὸ καπέλλο του καὶ θέλησε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ δρόμο του. Μὰ ὁ Σαβερνὺ τὸν σταμάτησε καὶ τοῦ εἶπε:

- Μιὰ λέξι, ἂν ἐλαφροτεῖσθε, κύριε...
- Χίλιες, ἂν θέλετε! τὸ ἀπάντησε ὁ καμπούρης.
- Τ' ὄνομα τοῦ δολοφόνου!...
- Νεαρὲ μου μαρκήσιε, δὲν μπορῶ νὰ σας τὸ πω...
- Κί' ἂν σας ἐξαγάγκαζα;
- Μαρκήσιε, δὲν σας λογαριάζω!...

Ὁ Σαβερνὺ ἀκράτητος ὤφισε τὸ χερί του. Μὰ ὁ καμπούρης τοῦ τὸ ἔπισησε καὶ τὸ ἔφιψε μέσα στὸ δικό του. Ἐπειτα τοῦ εἶπε μὲ φωνὴ σιγαυή καὶ γεμάτῃ καλωσύνη:

"Μαρκήσιε, ἀξίτετε περισσότερο ἀπ' ὅτι δείχνετε... Ἐχετε μιὰ ψυχὴ μεγάλη... Ἄλλοῦμονο ἔμους! Ἡ θέσις σας δὲν εἶνε ἐδῶ, ἀνάμεσα στοὺς παληανθρώπους τοῦ παλατιοῦ... Θὰ πεθάνετε νέος γιὰτὶ θὰ ὑποφέρετε πολὺ ἂν γινετὲ ὀμοιοτύπος! Χαιρέτησε, ἀπομακρύνθηκε καὶ εὖ λίγο χῶστηκε πίσω ἀπὸ μερικὰ δέντρα. Ὁ Σαβερνὺ εἶχε ἀπομείνει ἀκίνητος μὲ τὸ κεφάλι του γυμνῆ ὀπάνου στὸ στήθος του. Οἱ φίλοι του τότε τὸν πλησίασαν.

Ἐπιτέλους, ὁ καμπούρης ἔφυγε!... εἶπε ὁ Ὀριόλ. (Ἀκολουθεῖ)